

СЕМІТСЬКІ МОВИ

УДК 811.411.21(372.8+378)

DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.3-2/01>

Алкаді Мансур Салех Абдо

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

АНАЛІЗ ПОМИЛОК ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІАГНОСТИКИ ТРУДНОЩІВ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ НОСІЇВ-БІЛІНГВІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АРАБСЬКОЇ МОВИ

У статті проаналізовано хід думок студентів-початківців (майбутніх арабістів) і пов'язані із цим помилкові висновки. Зокрема, основну увагу зосереджено на діагностиці труднощів українськомовних носіїв-білінгвів та типових помилках фонетичного характеру й вимови (важливо серйозно поставитися до відпрацювання вимови саме на початковому етапі навчання арабської мови та зробити на цьому основний акцент). Варто зазначити, що помилки вимови неминуче зумовлюють помилки правопису. Велика кількість студентських графічних помилок пов'язані зі специфікою арабського письма – відсутністю голосних звуків і наявністю діакритичних знаків. Необхідно зауважити, що характер таких неточностей за останні роки не змінився, натомість їх кількість збільшилася.

Наведено коротку порівняльну характеристику структур української й арабської мов, здійснено аналіз мовного матеріалу, ідентифікацію та опис помилок, класифікацію згідно з причинами їх виникнення, а також запропоновано рекомендації щодо викорінювання цих помилок у процесі навчання. Підкреслюється очевидність того, що картина арабського письмового світу абсолютно відрізняється від звичних українцям мовних норм. Арабська та українська мови відрізняються фонетично, фонологічно, морфологічно, семантично та прагматично. Фонетика арабської мови своєрідна, вона має особливості реалізації звуків (навички артикуляції, властиві обом мовам, відрізняються між собою), що призводить до великої кількості типових помилок українських студентів у вимові й ритміко-інтонаційній організації слів і висловлювань. Ці помилки зумовлені здебільшого відомими фонетичними процесами, які працюють у системі української мови. Опертя на рідну мову дає позитивні й негативні результати, тому перенесення певних навичок із рідної мови є виправданим. Помилки, пов'язані тільки з недостатнім запам'ятовуванням або неухважністю, із часом коригуються, проте є помилки, які складніше піддаються коригуванню, вони більш частотні та важко викорінюються.

У результаті констатовано, що велика кількість письмових та усних помилок білінгвів пов'язана з бажанням ототожнювати елементи української й арабської мов та досить часто є результатом інтерференції (проте необхідно чітко розуміти, які помилки є продуктом інтерференції української мови в арабську, а які – ні). Постулюється проблема складності використання двох мов без їх змішування, у результаті чого в першокурсників виникає переосмислення на ґрунті непорозуміння, а також неправильні асоціації через те, що навички рідної (української) мови вже міцно вкоренилися й вона впливає на неоформлені знання арабської.

Ключові слова: арабська мова, типові помилки, вимова, правопис, рекомендація, студент-початківець.

Постановка проблеми. Кількість письмових помилок та типових помилок вимови й ритміко-інтонаційної організації слів і висловлювань студентів-початківців (майбутніх арабістів) постійно збільшується, що призводить до ускладнення подальшого процесу вивчення арабської мови білінгами, для яких рідною є українська мова.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ідентифікація й опис помилок, їх класифікація згідно з причинами виникнення неодноразово була об'єктом наукових досліджень. В історії мовознавчих студій особливо помітні праці Л. В. Щерби, Г. М. Будренюк, У. Вайнрайха, В. Ю. Розенцвейга, В. А. Виноградова, Д. Е. Розенталя, Ю. В. Красикова, Ю. І. Петрової та інших авторів.

Постановка завдання. Метою статті є систематизація та опис типових помилок українськомовних студентів-початківців під час навчального процесу з вивчення арабської мови (основна увага звертається на помилки фонетичного характеру і помилки вимови), а також розроблення рекомендацій, спрямованих на їх викорінення та полегшення подальшого вивчення арабської мови.

Виклад основного матеріалу. Всесвітнє значення арабської мови останнім часом продовжує зростати. Стандартна літературна арабська мова – це важливий інструмент зв'язку як усередині самого арабського світу, так і за його межами – із західним світом. Арабська мова є однією з офіційних мов ООН, її писемність використовується також в інших мовах, наприклад фарсі й афганській (класичний варіант мови – своєрідний аналог європейської середньовічної латини для мусульман, ознака культури й освіти). Крім цього, це мова країн Ліги арабських держав, мова мусульманського світу, якою написаний Коран і ведуться богослужіння.

Чому українці починають учити арабську? Бо розуміють, що арабський світ – величезна планета, «дверима» в яку в багатьох випадках є саме знання мови (арабська мова поділяється на три види: класичну арабську мову, сучасну літературну арабську мову та розмовну арабську мову). Крім інтересу до культури, писемності й каліграфії, у людей зазвичай виникає правомірне питання про затребуваність вивчення цієї мови. Для багатьох вивчення арабської мови цікаве з позиції туризму й подорожей, для інших – для бізнес-інвестицій, які активно процвітають в арабських країнах. Українців, які досконало володіють арабською, дуже мало, а тому їхні знання досить затребувані. Якби запити й наміри не вплинули на рішення розпочати вивчення цієї мови, спочатку необхідно усвідомити її особливості.

Арабська є найпоширенішою семітською мовою. Її алфавіт складається з 28 букв, які позначають на письмі приголосні звуки. А як же голосні? Голосні звуки на письмі позначаються за допомогою спеціальних знаків. Букви пишуться справа наліво, тому й книги арабською мовою для українців незвичні – вони відкриваються з кінця. Усі слова пишуться з маленької літери, написання курсивне, тобто всі літери (за винятком деяких) повинні писатися разом. Вони пишуться по-різному залежно від місця у слові (багато букв мають чотири варіанти написання). Слово не можна перенести на інший рядок, необхідно вмістити його, не розриваючи зв'язок літер. Українці користуються цифрами, які

винайшли араби, натомість самі араби взяли за зразок цифри з хінді. Цей перелік особливостей можна продовжувати безкінечно, проте вже з наведеного очевидно, що картина арабського письмового світу абсолютно відрізняється від звичних для українців мовних норм.

З огляду на наведені відмінності ми бачимо, що коли носії української мови використовують арабську (у нашому випадку це студенти вузів), то як у письмовій, так і в усній формі вони дуже часто припускаються помилок. Семюель Джонсон підкреслював, що дуже складно використовувати дві мови, не змішуючи їх.

З позиції вивчення мови перелік помилок буде досить корисним. Їх аналіз використовується для відбору й класифікування нестандартних мовних явищ у мові білінгвів під час комунікації нерідною мовою. Такий підхід дає можливість вивчити реальний результат інтерференції – іноземний вплив, що виявляється в тих чи інших відхиленнях від норми [2, с. 48]. Помилки розглядаються як результат неправильної операції вибору мовних засобів іноземної мови для вираження правильно запрограмованої думки [2, с. 53]. Наприклад, А. А. Залевська зазначає, що для комплексного вивчення інтерференції дослідники як доповнення до аналізу помилок використовують методи спостереження й експерименту, щоб виявити принципи обробки незнайомої мови [4, с. 34]. Л. В. Щерба додає до цих методів збір «негативного мовного матеріалу» [11, с. 17] в усній і письмовій мові учнів.

Використовуючи методи системного аналізу та спостереження за групою студентів 1 курсу (їх кількість становила 10 осіб), ми виявили найпоширеніші хибні уявлення загального характеру та типові помилки студентів-початківців. Ці помилки досить часто пов'язані з прагненням студентів ототожнювати елементи української та арабської мов. У першокурсників виникає переосмислення на ґрунті непорозуміння, а також неправильні асоціації через те, що навички рідної (української) мови вже міцно вкоренилися і вона впливає на неоформлені знання арабської. Під час дослідження арабської мови українських студентів необхідно чітко розуміти, яка помилка є продуктом інтерференції рідної мови в арабську, а яка – ні. В основі нашого дослідження лежать спостереження за мовою осіб, які вільно володіють українською мовою та прагнуть опанувати арабську.

Проаналізуємо хід думок студентів-початківців (майбутніх арабістів) і пов'язані із цим помилкові висновки.

1. Студенти сумлінно працюють на лекціях і практичних заняттях та концентрують свою увагу лише на них, нехтуючи самостійною роботою (виконують тільки домашні завдання). Результат є, проте він не задовольняє ні студента, ні викладача.

Рекомендації: варто слухати пісні й аудіокниги, читати рекламні оголошення та пости блогерів, переглядати фільми, спілкуватися з носієм мови.

2. Брак упевненості у своїх силах. Більшість страхів у житті трапляється від незнання. Якщо людина не знає, чого очікувати, їй у голову лізуть різні думки («я не можу», «у мене не вийде», «я не здібний до мов ще зі школи», «можливо, мій викладач некомпетентний»).

Рекомендації: це просто ще одна мова, що є незвичною за манерою мислення, тому й здається особливо складною. Звичайно, це ускладнює процес навчання, однак водночас робить його більш цікавим. Усе просто, адже «не такий страшний чорт, як його малюють». Варто набратися сміливості та зробити крок назустріч невідомому. Прогрес у вивченні мови залежить саме від студента (викладач у ньому лише допомагає й направляє).

3. Бажання отримати швидкий результат і, як правило, пошук привабливих курсів вивчення мови, наприклад: «150 слів за одну хвилину», «Гарантоване вивчення мови уві сні», «Арабська всього за 6 хвилин на день».

Рекомендації: за наявності бажання вивчити арабську мову (як і будь-яку іноземну мову) необхідно враховувати важливу річ: це тривалий процес. Не варто поспішати, адже «тихіше їдеш – далі будеш». Через деякий час студент уже зможе писати й читати, дивуючись чарівній в'язі арабської каліграфії. Якщо дотримуватися перевіреної часом системи й методики у вивченні мови, результат не забариться, прискорене ж вивчення мови буде досить складним.

4. Зосередженість тільки на певному аспекті мови та небажання розмовляти («я вивчу граматику, а потім зможу правильно розмовляти», «я буду слухати, а потім...»), «спочатку навчуся читати, і лише згодом...»). Граматика важлива, як і вміння читати й писати, проте головне – рівновага. Щоб стати затребуваним спеціалістом, красиво та правильно говорити, необхідно багато говорити арабською мовою (відпрацювати вимову й позбутися акценту).

Рекомендації: не треба боятися розмовляти арабською та робити помилки (їх має виправити викладач). Варто приділяти однакову увагу різним

аспектам мови. Вчити мову потрібно комплексно, використовуючи всі види мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо). Також необхідно звертати увагу на виправлені викладачем помилки, працювати над ними вдома.

5. Неправильна швидкість і ритм висловлювання. Представники більшості арабських країн підвищують голос, підкреслюючи важливість певних моментів, а також коли спілкуються з кимось на певній відстані (це не притаманно українцям, вони вважають, що така поведінка доречна у випадку, коли людина роздратована та йде на конфлікт).

Рекомендації: під час усного спілкування необхідно враховувати акустичні особливості мовлення арабів, це відіграватиме важливу роль у покращенні комунікації. Варто усвідомлювати приналежність до різних культур, розуміти, що араби не кричать, а підкреслюють важливість сказаного. Звісно, українці вважають, що притаманні їм акустичні особливості мовлення звучать більш привабливо, проте в певних ситуаціях під час передачі висловлювання варто навчитися підвищувати тон свого мовлення, інакше мовця можуть сприйняти як невпевнену в собі людину. До речі, не буде зайвим вивчення невербальних елементів голосу (паралінгвістики). Необхідно переглядати фільми, озвучка яких подобається, намагатися копіювати не лише манеру вимови героїв, а й їхні інтонацію та жестикуляцію. Також варто працювати над усуненням акценту, оскільки часто людей із чужорідним акцентом сприймають як таких, які говорять не нормативно, а з недоліками (проте ми вважаємо цю позицію помилковою).

Арабська та українська мови відрізняються фонетично, фонологічно, морфологічно, семантично і прагматично. Фонетичні відмінності: в арабській мові більше місць і способів артикуляції, яких немає в українській мові. Фонологічна різниця: у писемності арабської мови голосні звуки представлені додатковими діакритичними знаками, найчастіше на письмі вони не відображаються. Морфологічні відмінності: флексії арабської мови більш складні, ніж в українській мові. Семантична різниця: слова-еквіваленти двох мов можуть в одній мові мати більше значень.

У цьому дослідженні ми детально проаналізуємо фонетичні помилки та деякі інші (письмові й усні), які, на наше переконання, заслуговують на особливу увагу.

Проаналізована нами кількість тексту (це письмові домашні завдання) становить приблизно 5 000 слів. Проведено збір матеріалу,

ідентифікацію й опис помилок, класифікацію згідно з причинами їх виникнення. Загальна кількість помилок різного характеру становить приблизно 750 слів (і це 15% загальної кількості тексту), з них граматичні помилки становлять 50%, помилки фонетичного характеру – 15%, синтаксичні – 10%, помилки іншого характеру – 25%.

Фонетика арабської мови своєрідна, вона має особливості реалізації звуків (навички артикуляції, властиві обом мовам, відрізняються між собою), що призводить до великої кількості **типових помилок українських студентів у вимові й ритміко-інтонаційній організації слів і висловлювань**. Ці помилки зумовлені переважно відомими фонетичними процесами, які працюють у системі української мови [9, с. 88]. Опертя на рідну мову дає позитивні й негативні результати, тому перенесення певних навичок із рідної мови є виправданим. Класифікуємо цю групу помилок за такими принципами:

1. Об'єднання різних фонем як різновидів однієї фонемі, коли різні за місцем творення приголосні сприймаються студентами як модифікації однієї фонемі (це декілька груп звуків, які для українського або європейського вуха звучать практично однаково):

– в українській мові є одна літера «с», а в арабській – три букви, схожі з нею за звучанням. Це *س* (сін), що вимовляється як українська «с», *ص* (сад), що вимовляється дуже твердо, і *ث* (са), що вимовляється як міжзубний звук «с». Студенти-початківці звуки *س*, *ص*, *ث* вимовляють здебільшого як український «с»;

– приголосні звуки *ق* (каф) (гласливий, вибуховий, увулярний, глухий) і *ك* (кяф) (гласливий, вибуховий, задньопіднебінний, глухий) сприймаються як варіанти однієї фонемі. У результаті цього, наприклад, різні за значенням дієслова *لق* (куль) *скажи* і *لك* (куль) *їж* реалізуються в мовленні студентів в одному варіанті з українською «к»;

– три абсолютно різні «х» звучать для студентів майже однаково та сприймаються як варіанти однієї уніфікованої фонемі: *ح* (ха), *خ* (ха), *ح* (ха). Наприклад: *هي بشتت* (ташбіх) *уподібнення* – *حي بشتت* (ташбіх) *тримає*; *صرخ* (харас) *те, що можна розминати* – *صرح* (харас) *обережність* – *سرح* (харас) *охоронці*.

Це свідчення теорії інтерференції української мови під час вивчення іноземної мови (у нашому випадку арабської). Мовний апарат початківців відгукується на незнайомий звук найближчим, найбільш схожим звуком із наявних в арсеналі.

2. Найбільша кількість студентських помилок представлена заміною приголосного його парою (глухий/дзвінкий, міжзубний/неміжзубний, емпатичний/неемпатичний):

– у кінці слова (слабка позиція) дзвінкий приголосний перетворюється на парний глухий. В українській мові цей процес має право на існування, а в арабській застосування цього фонетичного процесу призводить до порушення розуміння. Наприклад: *زمر* (рамз) *символ* – *سمر* (рамс) *підморгнути*; *ديز* (Зейд) *власне ім'я* – *تيز* (зейт) *рослинне масло*;

– наявність/відсутність міжзубних. Наприклад: *قوز* (зоук) *прикраса* – *قوذ* (зоук) *смак*.

За аналогією цей процес поширюється студентами й на інші приголосні арабської мови. Спостерігається дія процесу фарингалізації:

– наявність фарингального глухого передньоязикового вибухового приголосного *ط* та середнього приголосного *ت*. Наприклад: *رايط* (таяр) *льотчик* – *رايت* (таяр) *протяг*; *نيط* (тін) *глина, мул* – *نيت* (тін) *інжир*. Студенти вимовляють ці звуки як український «т»;

– наявність фарингального дзвінкого передньоязичного вибухового приголосного *ض* та дзвінкого вибухового приголосного *د*. Наприклад: *ضعب* (бад (кілька, деякі – *دعب*) (бад після; *ضاف* (фада) *проливати (напр. сльози)* – *داف*) (фада) *користь*. Ці два звуки в мовленні студентів реалізуються як знайомий їм звук «д»;

– наявність емпатичного твердого звука *ص* та звука *س*, що вимовляється значно м'якше (він нагадує свист саранчі). Наприклад: *لصف* (фасл) *межа* – *لسف* (фасл) *боягуз*.

Невміння вимовляти й розрізняти звуки призводить до помилки у вимові та може надалі зіпсувати процес комунікації як під час спілкування, так і в майбутній професійній діяльності. Через труднощі в оволодінні вимовою студенти не приділяють їй необхідної уваги, для них вона часто відходить на задній план під час вивчення арабської. Це помилка, адже якщо у студента вже є певний рівень арабської, проте деякі слова він вимовляє неправильно, то носієві мови буде важко зрозуміти їх і, як бачимо, зміст може змінитися кардинально. Співрозмовник починає перепитувати (не дуже звертаючи увагу на контекст) і це порушує хід думок, призводить до хвилювання (мовець не зрозуміє, що саме говорить неправильно, або спробує вимовити проблемне слово та не зможе цього зробити).

Шляхи корекції: щоб вивчення арабської мови надалі було легким і не виникла складна ситуація,

важливо серйозно поставитися до відпрацювання вимови саме на початковому етапі навчання арабської мови, зробити на цьому основний акцент. Треба намагатися досягати норм стандартної арабської мови, правильно вимовляти слова, не забувати про можливості практики в мовному середовищі (спостерігати за людиною, яка вимовляє слова зі складними для студента звуками, слідкувати за її губами, язиком). Варто спілкуватися з арабофонами, навіть якщо для цього доведеться відвідати ресторан і замовити вечерю арабською мовою або звернутися з проханням «порозмовляти» до незнайомої людини (з поясненням їй про розпочате вивчення арабської мови та необхідність попрактикуватися). Не варто хвилюватися, більшість не буде дратуватися та терпеливо виправлятиме помилки, радіючи можливості допомогти. Також потрібно слухати аудіокнижки.

Варто зазначити, що **помилки вимови неминуче зумовлюють помилки правопису**. У результаті багаторічної практики викладання основ арабської мови ми проаналізували велику кількість студентських графічних помилок. Вони пов'язані також зі специфікою арабського письма – відсутністю голосних звуків і наявністю діакритичних знаків. Опущення, додавання чи переміщення такого діакритичного знака може повністю змінити значення слова або зробити неможливим його прочитання. Варто зауважити, що характер таких неточностей за останні роки не змінився, натомість їх кількість збільшилася. Ці помилки можна класифікувати так:

– написання букв із порушенням норм того чи іншого почерку (традиційно студентів навчають двом видам почерку – насх і рука). Якщо такі помилки не суперечать основним принципам арабської каліграфії, ними можна знехтувати;

– додавання з'єднувальних елементів, знайомих студенту та притаманних українській мові (верхнє, середнє або нижнє з'єднання), проте відсутніх в арабському правописі. У результаті цього слова отримують додаткову букву та перетворюються на нісенітницю;

– порушення правил написання однотипних букв (неправильність розташування й кількість точок, написання основи букви). Якщо в першому випадку це пов'язано тільки з недостатнім запам'ятовуванням або неухважністю та із часом коригується, то неправильне написання основи букви складніше піддається коригуванню (помилки такого характеру досить частотні й важко викоринюються).

Рекомендації: слова треба писати уважно й повільно, огласовки ставити відразу після приголосного, якого вони стосуються (не писати спочатку все слово, а потім значки). Писати варто під диктовку.

Помилки, яких припускаються студенти, надто багато, їх неможливо описати й проаналізувати в одній статті, а тому дослідження може бути продовжене в зазначеному аспекті.

Висновки і пропозиції. Проведений аналіз мовного матеріалу дав змогу дійти висновків, які необхідно враховувати під час навчального процесу та які мають вагоме значення як у науці (під час зіставно-типологічного опису мов), так і у практичному навчанні. Під час вивчення арабської мови неможливо уникнути труднощів. Своєчасно проведений порівняльний аналіз української й арабської мов та систематизація типових помилок студентів допоможуть якщо не запобігти їх виникненню, то хоча би звести ці помилки до мінімуму. На початковому етапі навчання українськомовних студентів арабської мови сильно проявляється вплив системи рідної мови. Це дає змогу спрогнозувати можливі помилки студентів і підказує, яку систему національно орієнтованих вправ краще запропонувати їм. Крім цього, можна підібрати навчально-контрольні тестові завдання, які допоможуть студентам подолати найскладніші випадки інтерференції. Таким чином, використання у практиці викладання дієвих методів подолання труднощів і виправлення помилок письмового й усного характеру буде сприяти ефективному навчанню українськомовних студентів-арабістів.

Список літератури:

1. Баранникова Л. И. Сущность интерференции и специфика ее проявления. *Проблема двуязычия и многоязычия* : сб. научных трудов. Москва : Наука, 1972. С. 88–98.
2. Будренюк Г. М., Григоревский В. М. Языковая интерференция и методы ее выявления. Кишинев, 1978. 126 с.
3. Василенко Н. В. Вплив фонетичної інтерференції на процес реалізації голосних фонем української мови арабськими студентами. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2007. Вип. 97. С. 58–63.
4. Залевская А. А. Введение в психолінгвістику. Москва : РГГУ, 2007. 553 с.
5. Ибрагимов И. Д. Обучение основам владения арабским языком (начальный этап языкового вуза) : дисс. ... канд. пед. наук. Пятигорск, 2004. 164 с.

6. Санникова А. В. Арабско-русская интерференция на различных уровнях языковой деятельности РКИ. *Технологии обучения РКИ (языкам) и диагностика речевого развития* : материалы XVII Международной научно-практической конференции под эгидой МАПРЯЛ. Минск : БГЭУ, 2011. С. 65–66.
7. Красиков Ю. В. Теория речевых ошибок (на материале ошибок наборщика). Москва : Наука, 1980. 124 с.
8. Петрова Ю. І. Підходи до функціональної стратифікації арабської мови. *Мова і культура*. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2009. Вип. 11. Т. XI(123). С. 191–199.
9. Василенко Н. В. Порухення фонетичної реалізації голосних фонем української мови арабськими студентами. *Вища школа України: поступ у майбутнє* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. Черкаси, 2007. С. 87–89.
10. Василенко Н. В. Прогнозування порушень орфоепічної реалізації приголосних фонем української мови у вимові арабськомовних носіїв. *Сучасна україністика: наукові парадигми мови, історії, філософії* : збірник наукових робіт : у 3 ч. Харків : ХНЕУ, 2008. Ч. 3. С. 48–54.
11. Щерба Л. В. Преподавание языков в школе: общие вопросы методики. Москва : Академия ; Санкт-Петербург : Филологический факультет СПбГУ, 2002. 160 с.

Alkadi Mansur Saliekh Abdo. MISTAKE ANALYSIS AS A TOOL FOR DIAGNOSIS OF DIFFICULTIES OF UKRAINIAN-SPEAKING BILINGUALS IN THE PROCESS OF ARABIC LANGUAGE STUDY

The article analyzes the thought process of beginner students (future Arabists) and related mistaken conclusions and, in particular, focuses on the diagnosis of difficulties of Ukrainian-speaking bilinguals and typical mistakes of phonetic nature and pronunciation (it is important to take pronunciation seriously at the initial stage of learning Arabic and focus on this). It should be noted that pronunciation errors inevitably lead to spelling errors. A large number of students' graphic errors are related to the specifics of Arabic writing – the absence of vowels and the presence of diacritical marks. It should be noted that the nature of such inaccuracies has not changed in recent years, but the number has grown.

A brief comparative description of the structures of Ukrainian and Arabic languages, analysis of language material, identification and description of mistakes, classification according to the causes of their occurrence is given. Recommendations for the eradication of these errors in the learning process are offered. It is emphasized that the picture of the Arabic written world is completely different from the usual Ukrainian language norms. Arabic and Ukrainian languages differ phonetically, phonologically, morphologically, semantically and pragmatically. The phonetics of the Arabic language is unique, it has the peculiarities of sound realization (articulation skills inherent in both languages differ from each other), which leads to a large number of typical mistakes of Ukrainian students in pronunciation and rhythmic-intonational organization of words and expressions. These mistakes are mainly dictated by well-known phonetic processes operating in the Ukrainian language system. Reliance on the native language gives positive and negative results, so the transfer of certain skills from the native language is justified. Mistakes, related to poor memory or inattention are corrected over time, but there are mistakes, which are more difficult to correct, they are more frequent and hard to eradicate.

As a result, it is shown that a large number of written and oral bilinguals' mistakes are related to the desire to identify elements of Ukrainian and Arabic languages and are often the result of interference (but it is necessary to clearly understand which mistakes are the product of Ukrainian and Arabic interference). The problem of the complexity of using two languages without mixing them is postulated, as a result of which freshmen have the rethinking due to misunderstandings and incorrect associations due to the fact that native Ukrainian skills are already firmly rooted and it has a big impact on the unformed knowledge of Arabic language.

Key words: Arabic language, typical mistakes, pronunciation, spelling, recommendation, beginner student.